-

KuntaGML - ekosysteemi

Matti Holopainen

Suomen Kuntaliitto

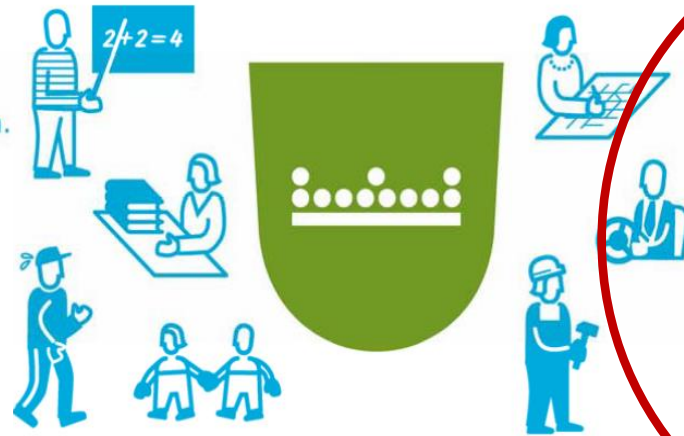
11.10.2018

Kuntien tehtäviä uudistuksen jälkeen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen

Elinvoiman edistäminen

Opetus- ja kulttuuripalvelut, mm.

- varhaiskasvatus
- esiopetus, perusopetus, lisäopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta
- lukiokoulutus
- ammatillinen koulutus, ammatillinen aikuis-koulutus
- vapaa sivistystyö, yleinen kulttuuritoiminta, teatterit, orkesterit, museot
- liikunta, nuoriso
- kirjasto- ja tietopalvelu

Yleinen toimiala, mm.

- elinkeinoelämän edistäminen
- yhdistysten ja vapaan kansalaistoiminnan tukeminen
- työllisyyttä edistävät palvelut
- energiahuolto
- satamat
- tietoverkkojen rakentaminen ja ylläpito

Tekniset palvelut, mm.

- maapolitiikka
- kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- liikenne, joukkoliikenne ja väylät
- vesihuolto
- jätehuolto
- energiantuotanto ja -jakelu
- rakennusvalvonta
- asuntotoimi

Muut palvelut, mm.

- maaseutuhallinto
- pitkäaikaistyöttömien työllistämisvelvoite

Kunnilla keskeinen rooli rakennetun ympäristön toteuttamisessa

- **Rakennetun ympäristön keskeinen tiedot syntyvät ja ylläpidetään kuntien toiminta- ja palveluprosesseissa**
  - **Kuntien 2 d-tietovarantoa ollaan nostamassa 3d- kaupunkimalleiksi**
- **Maan kiinteistövarallisuudesta 80-90 % on kuntien asemakaava-alueilla**
- **Kiinteistörekisteriä pitävien 74 kaupungissa/kunnassa** yhteensä **yli 4 miljoonaa asukasta**
- **KEHTO – teknisen sektorin yhteistyökaupungeissa (21) yhteensä yli 3 miljoonaa asukasta**

Rakennetun ympäristön ja maankäytön prosessit kunnissa

Maapolitiikka - maanhankinta ja kaavan toteuttamisen varmistaminen

YLEISKAAVA

ASEMA-KAAVA

TONTTI-JAOT

Kiinteistön-muodostus

Tontin-luovutus

Yleiset alueet ja kuntatekniikka - suunnittelu, toteuttaminen, kunnossa - ja ylläpito

Rakennusvalvonta - RAKENNUSTIEDOT

Osoitejärjestelmän ylläpito - OSOITTEET

Paikkatietovarannon ylläpito - KAAVAN POHJAKARTTA → KAUPUNKIMALLI

Rakennetun ympäristön ja maankäytön prosessit ELINKAARESSA…

MAANKÄYTÖN SEURANTA

RAKENTAMINEN

KÄYTTÖ

YLLÄPITO

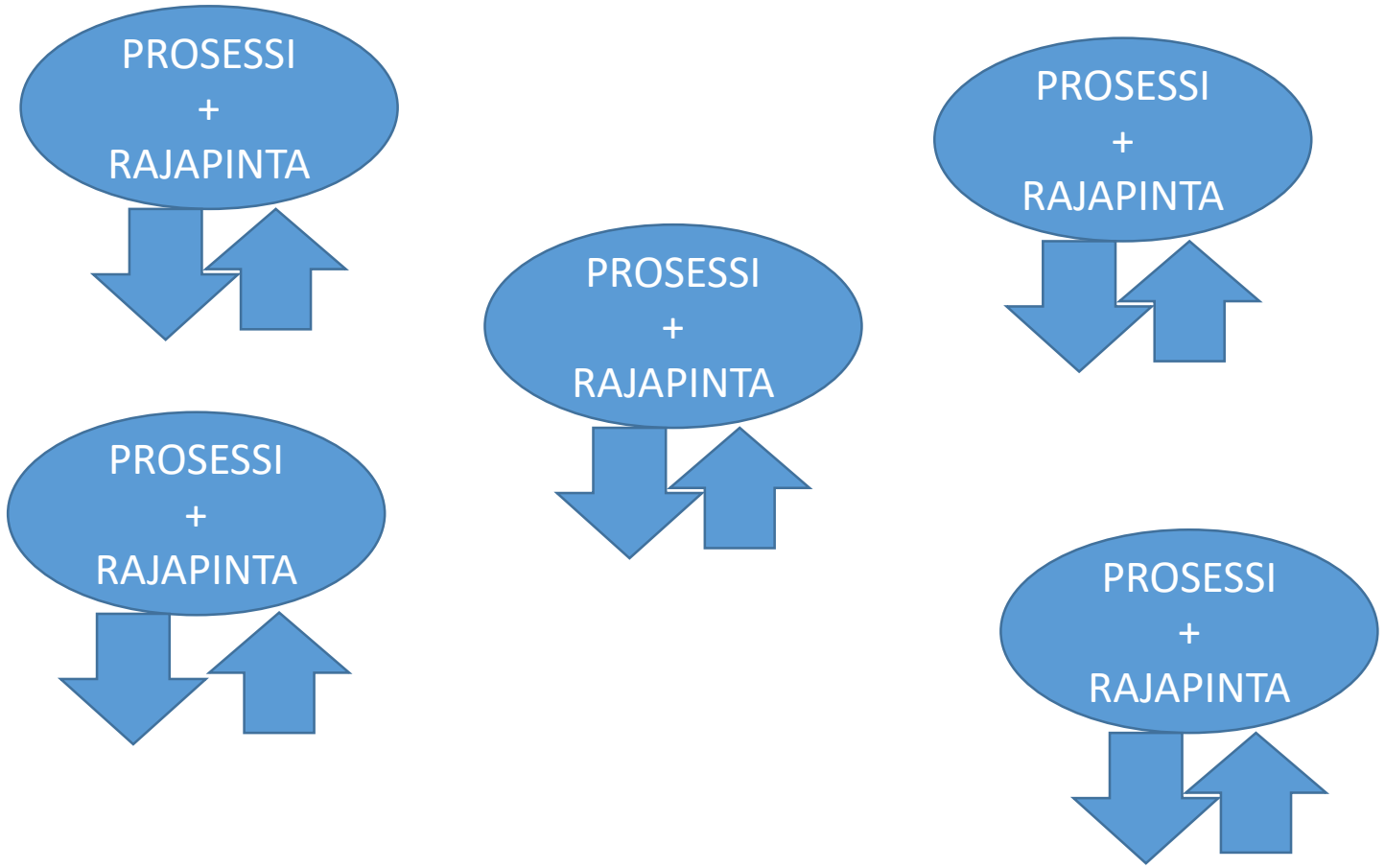
Rakennusvalvonta - RAKENNUSTIEDOT

Osoitejärjestelmän ylläpito - OSOITTEET

Paikkatietovarannon ylläpito - KAAVAN POHJAKARTTA → KAUPUNKIMALLI

Prosessien verkosto – toimintamalli (8/2015)

”Alkuperäinen tuottaja julkaisee tietonsa rajapintapalveluna – tarvitsija noutaa käyttöönsä ajantasaiset tiedot”

Hyödyt verkostomallista?

- Yhteiskunnassa jatkuvasti käytössä ajantasaisimmat tiedot
- Toimijat voivat keskittyä/panostaa oman toiminnan ja prosessien kehittämiseen ja tehostamiseen
- Julkishallinnossa myös valtakunnantason ja väliportaan hallintoa ja toimintoja voidaan uudistaa ja tehostaa
- Yrityksille lisää toimintamahdollisuuksia ja vientikilpailukykyä

KuntaGML/KuntaTietoPalvelu- kuntien yhteinen ekosysteemi/alusta (2001->)

- Kunnat Suomen Kuntaliitto ry:n jäseniä
- Suomen Kuntaliitto ry koordinoi
- Kunnat ja Kuntaliitto omistavat yhdessä. Kunnat liittyessään hyväksyvät yhteiset pelisäännöt alustalla
- KuntaGML – tietomallit on sovittu yhdessä kuntien ja kuntien järjestelmätoimittajien kanssa
- Kaikille kunnille on hankittu yhteishankkeissa käyttöoikeudet yritysten rajapintatoteutuksiin
- Kuntien sähköiset asiointipalvelut tukeutuvat KuntaGML- rajapintoihin
- Yhteinen julkaisupalvelu (KuntaTietoPalvelu)
- KuntaGML(CityGML) - tietomalleja pidetään jatkuvasti yllä tapauskohtaisesti hankitulla rahoituksella
- Ekosysteemi rahoitetaan erillisrahoituksella ja/tai julkaisupalvelun palvelumaksuilla

KuntaGML-rajapintojen perustaminen on ollut VM:n ohjaamaa/tukemaa toimintaa vuodesta 2008 alkaen

- KuntaGML-rajapintakonseptin esittäminen (2/2001)
- KuntaGML-hanke (kaavan pohjakartta ja asemakaava rajapinnat) vuosina 2006-2008 kuntien (198 kuntaa) ja Tekesin yhteisrahoituksella (noin 1 milj. €)
- KRYSP(Rakennetun ympäristön sähköiset asiointipalvelut-rajapinnat) noin 4 miljoonaa € vuosina 2008-2010 VM:n rahoituksella
  - Kokoava tietopalvelu-konsepti julkaistiin 2008 ja pilotointiin osana hanketta -> KuntaTietoPalvelu julkaistu verkkokauppana 2018
  - JHS 178: KuntaGML rajapinnat, päivitystyö meneillään
- …
- KuntaTietoPalvelu 2020 - hanke 2017 -2018, Kuntasäätiön rahoituksella , noin 1,5 milj. €
- Tietohallintolaki, PSI ja GDPR sekä rajapintojen avaamisvelvoitteet 2018

Kuntien prosesseista avattavat KuntaGML-rajapinnat (määrittelyt ja toteutukset tehty KuntaGML , KRYSP ja Kuntatietopalvelu 2020 – hankkeissa 2001-2018))

https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntijapalvelut/yhdyskunnat-ja-ymparisto/yhdyskunnat-ja-maankaytto/kuntatietopalvelu

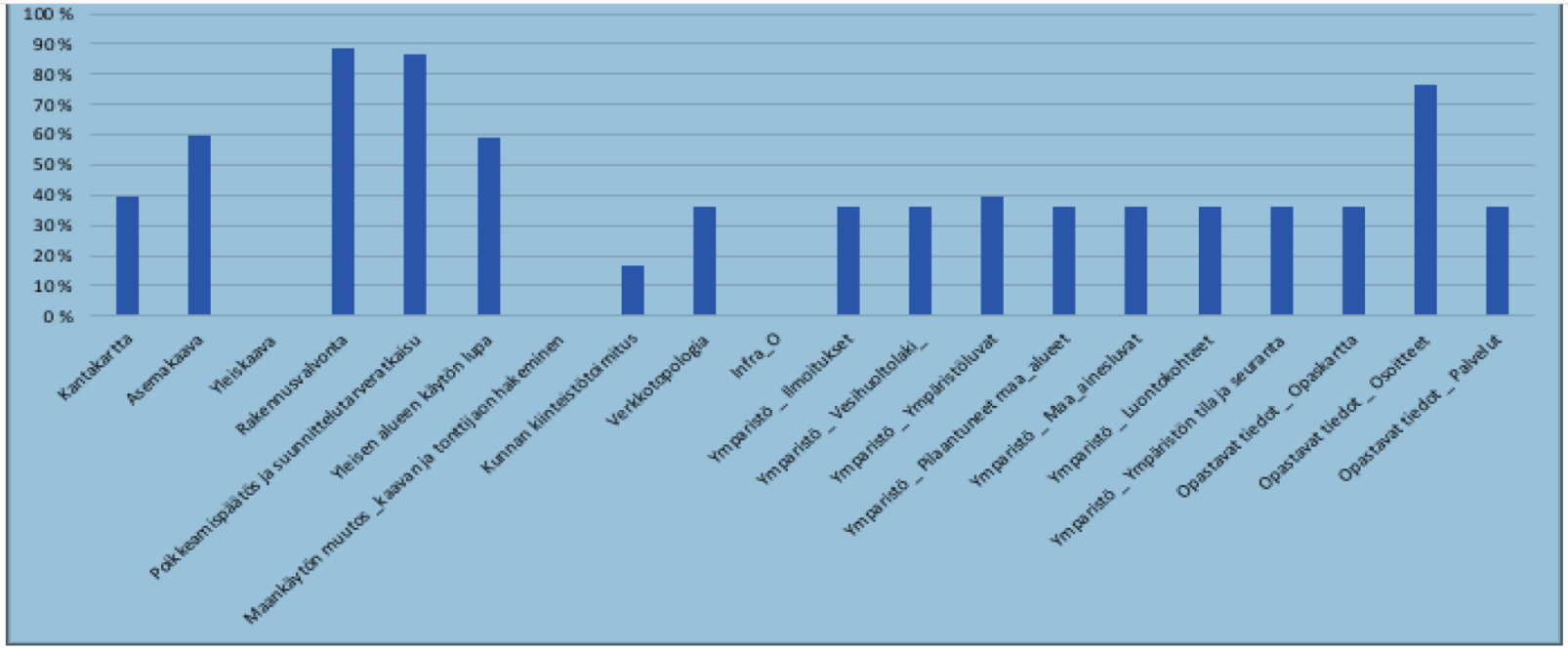
- Asemakaavatiedot
- Yleiskaavatiedot
- Kantakarttatiedot
- Rakennusvalvonnan tiedot
- Ympäristölainsäädännön mukaiset luvat, ilmoitukset ja päätökset
- Poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut
- Ympäristötoimen tiedot
- Pilaantuneet maa-alueet
- Luontotieto
- Ympäristön tila ja seurantatiedot
- Osoitteet
- Opaskartta, palvelut, toimipaikat
- Katuverkon ja kevyen liikenteen verkon topologia
- Yleisen alueen käytön lupatiedot
- Kiinteistötoimitukset
- Yleiskaavatiedot
- Infraomaisuus (ei hankittu toteutuksia kunnille)

Rasti-projektin selvitys (Geowise /YM) KuntaGML-rajapintojen käytöstä, luonnos (julkaistu tällä viikolla)

RASTI strategiaehdotus - LIITE 8 KuntaGML_.pdf - Adobe Acrobat Reader DC

Tiedosto Muokkaa Näytä Ikkuna Ohje

Aloitus Työkalut RASTI strategiaehd...

KuntaGML rajapintastandardien valmiudet kunnissa suhteutettuna koko maan väkilukuun.

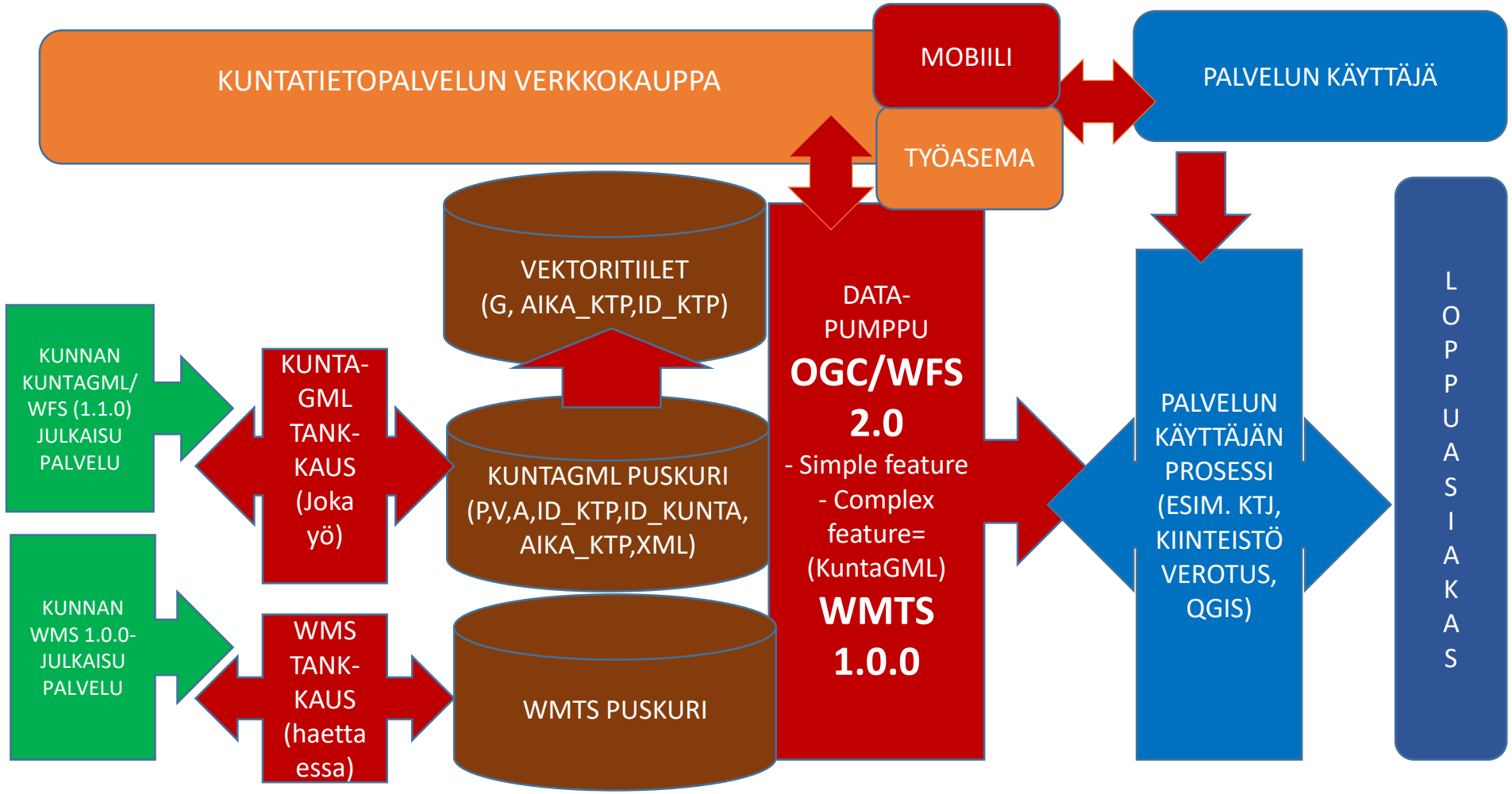
Kysely osoittaa selkeästi miten rakennusvalvonnan sähköisten palveluiden eteneminen on mahdollistanut menetelmän laajan käyttöönoton. Standardien käyttöönoton kannalta onkin oleellinen vaikutus asiakkaiden todellisilla tarpeilla ja motivaatioilla ottaa standardeja käyttöön. Myös osoitetietojen saatavuudelle on hyvä rajapintojen kattavuus. Yleiskaavan ja infraomaisuuden hallinnan

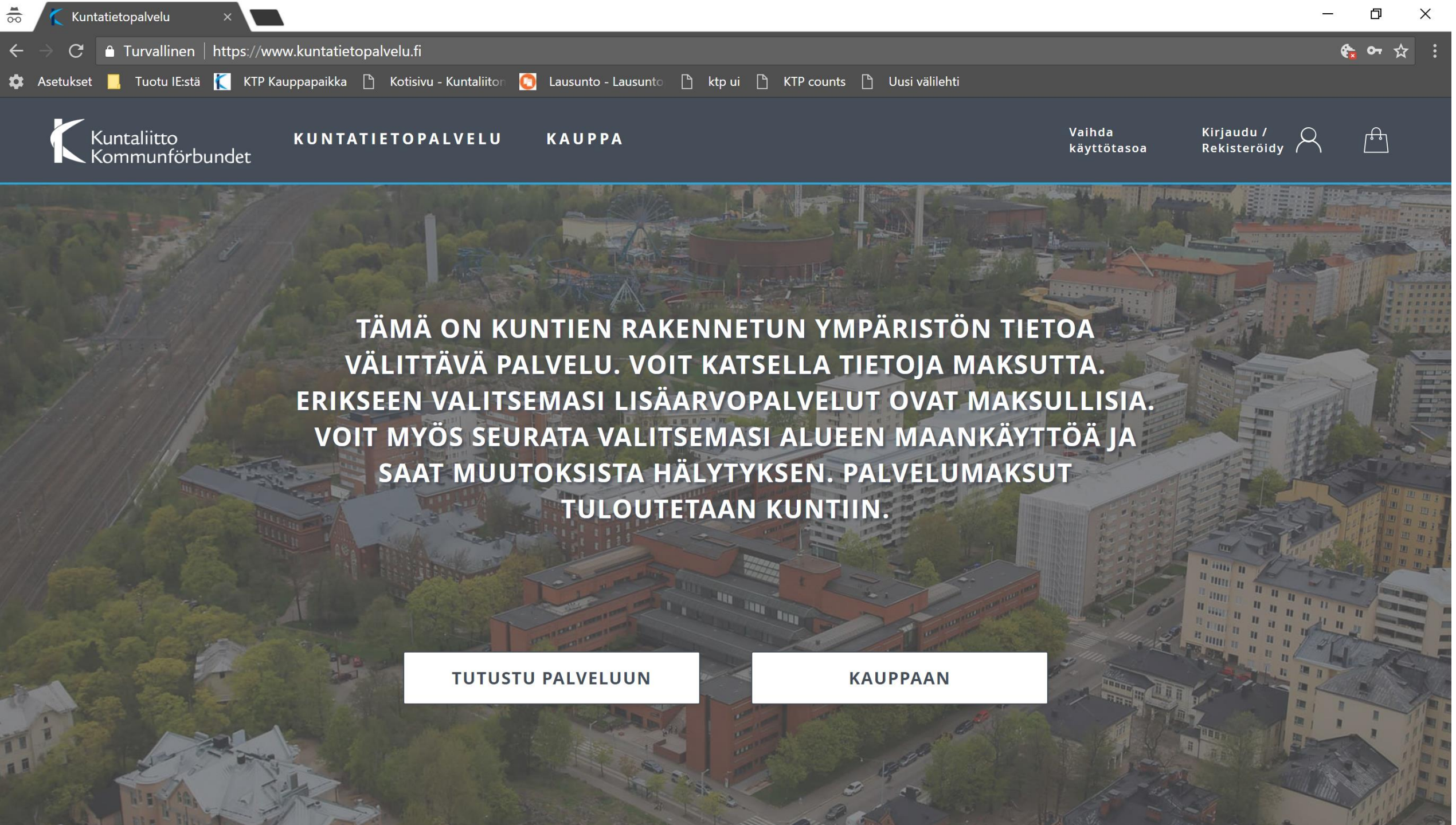
Kommentti

Täytä ja allekirjoita

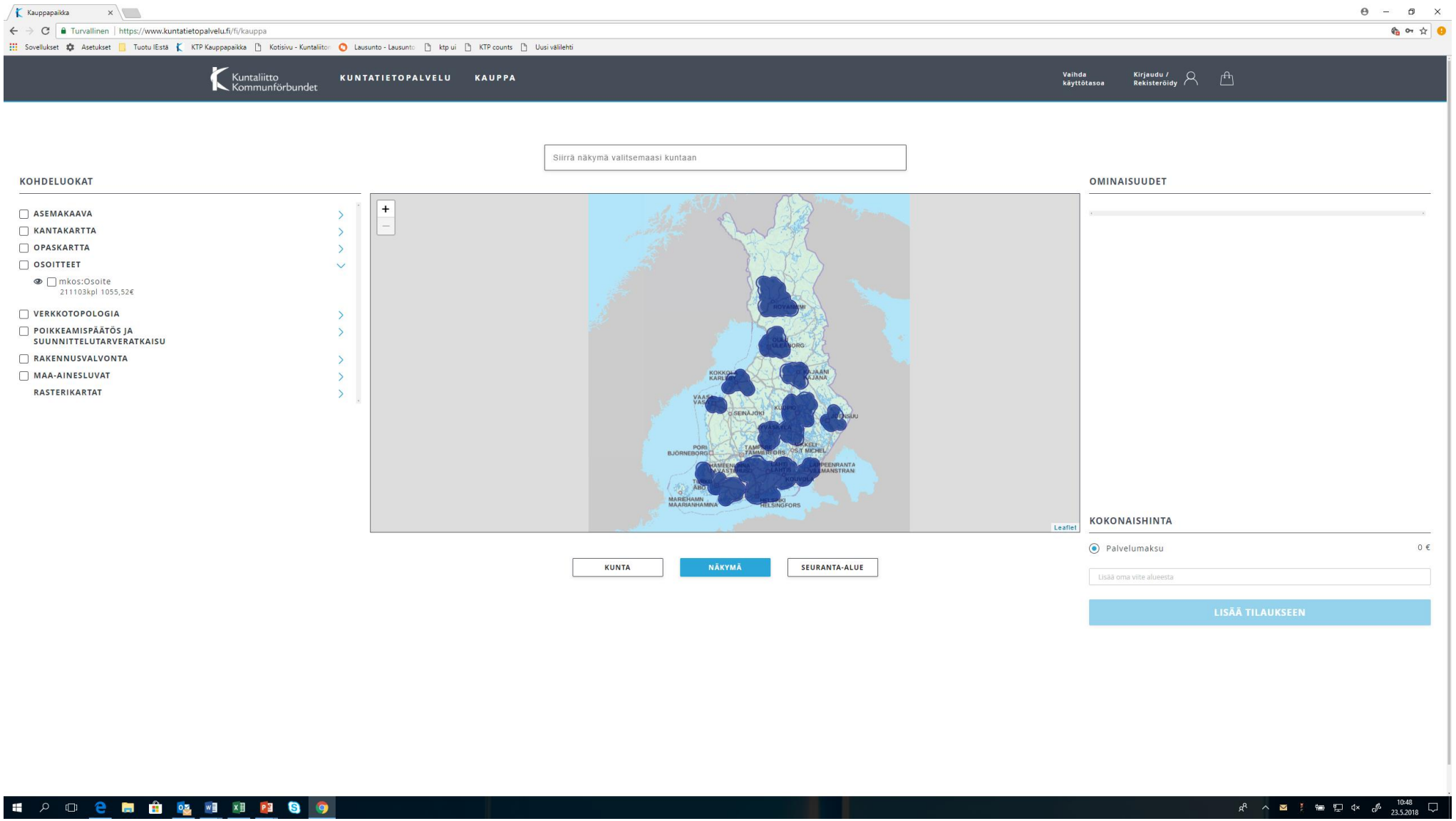
Lisää työkaluja

KuntaTietoPalvelu 2.0 – 3/2018

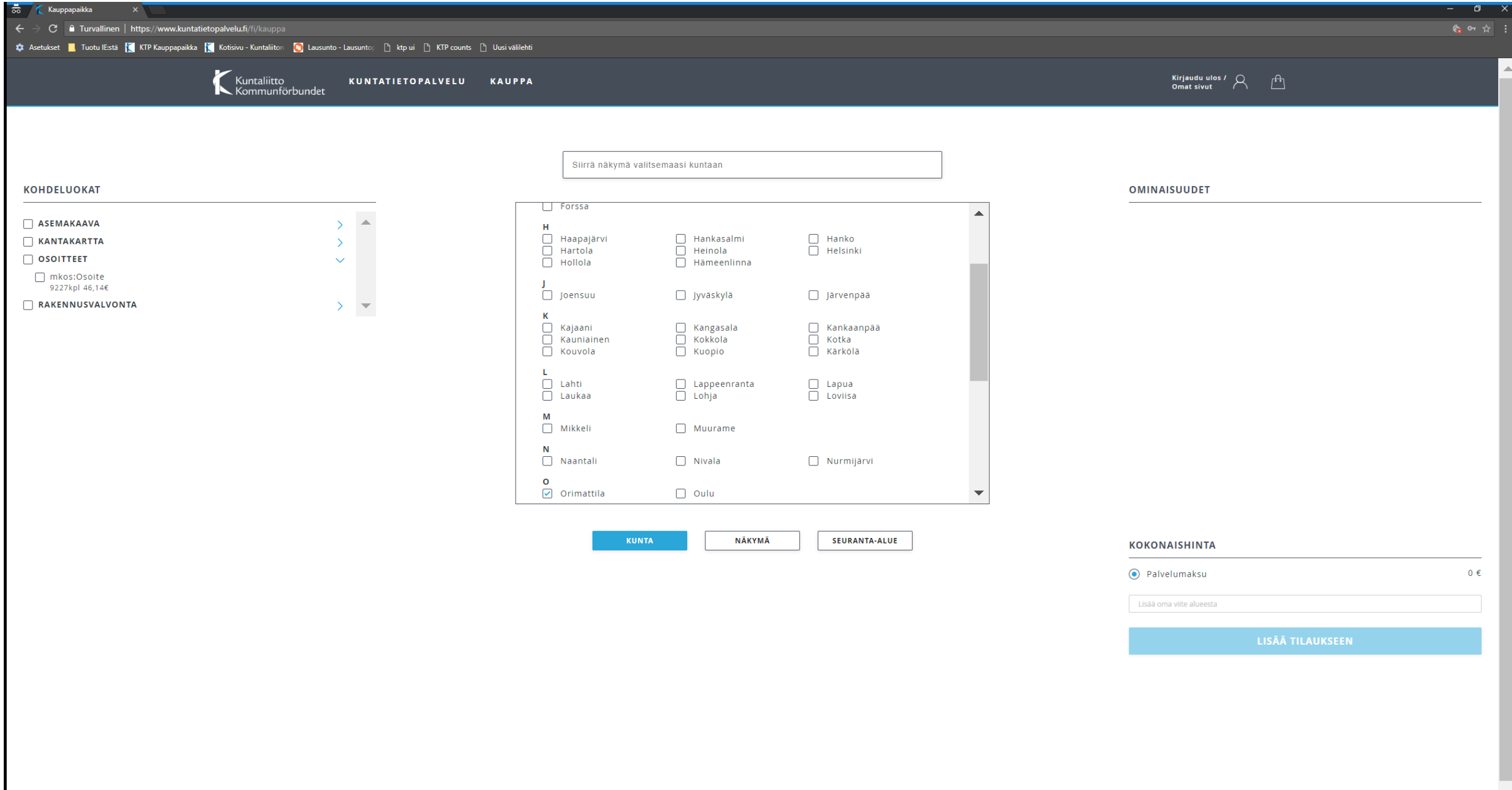

Kuntatietopalvelu
Turvallinen | https://www.kuntatietopalvelu.fi
Asetukset
Tuotu IE:stä
KTP Kauppapaikka
Kotisivu - Kuntaliitor
Lausunto - Lausunto
ktp ui
KTP counts
Uusi välilehti
Kuntaliitto
Kommunförbundet
KUNTATIETOPALVELU
KAUPPA
Vaihda
käyttötasoa
Kirjaudu /
Rekisteröidy
TÄMÄ ON KUNTIEN RAKENNETUN YMPÄRISTÖN TIETOA VÄLITTÄVÄ PALVELU. VOIT KATSELLA TIETOJA MAKSUTTA. ERIKSEEN VALITSEMASI LISÄARVOPALVELUT OVAT MAKSULLISIA. VOIT MYÖS SEURATA VALITSEMASI ALUEEN MAANKÄYTTÖÄ JA SAAT MUUTOKSISTA HÄLYTYKSEN. PALVELUMAKSUT TULOUTETAAN KUNTIIN.
TUTUSTU PALVELUUN
KAUPPAAN

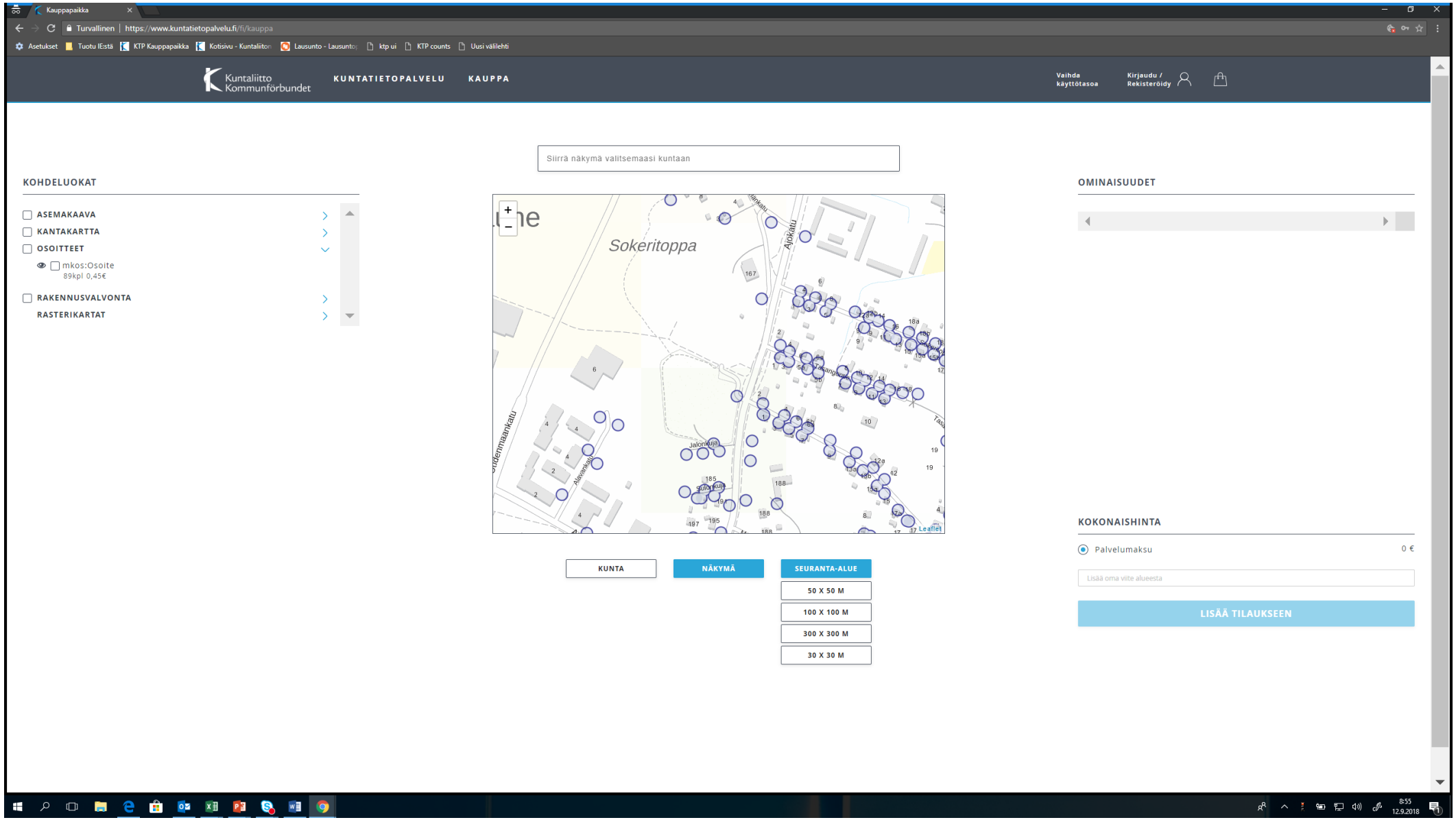
Voit ottaa käyttöösi kuntien julkaisemat tiedot valitsemastasi näkymästä

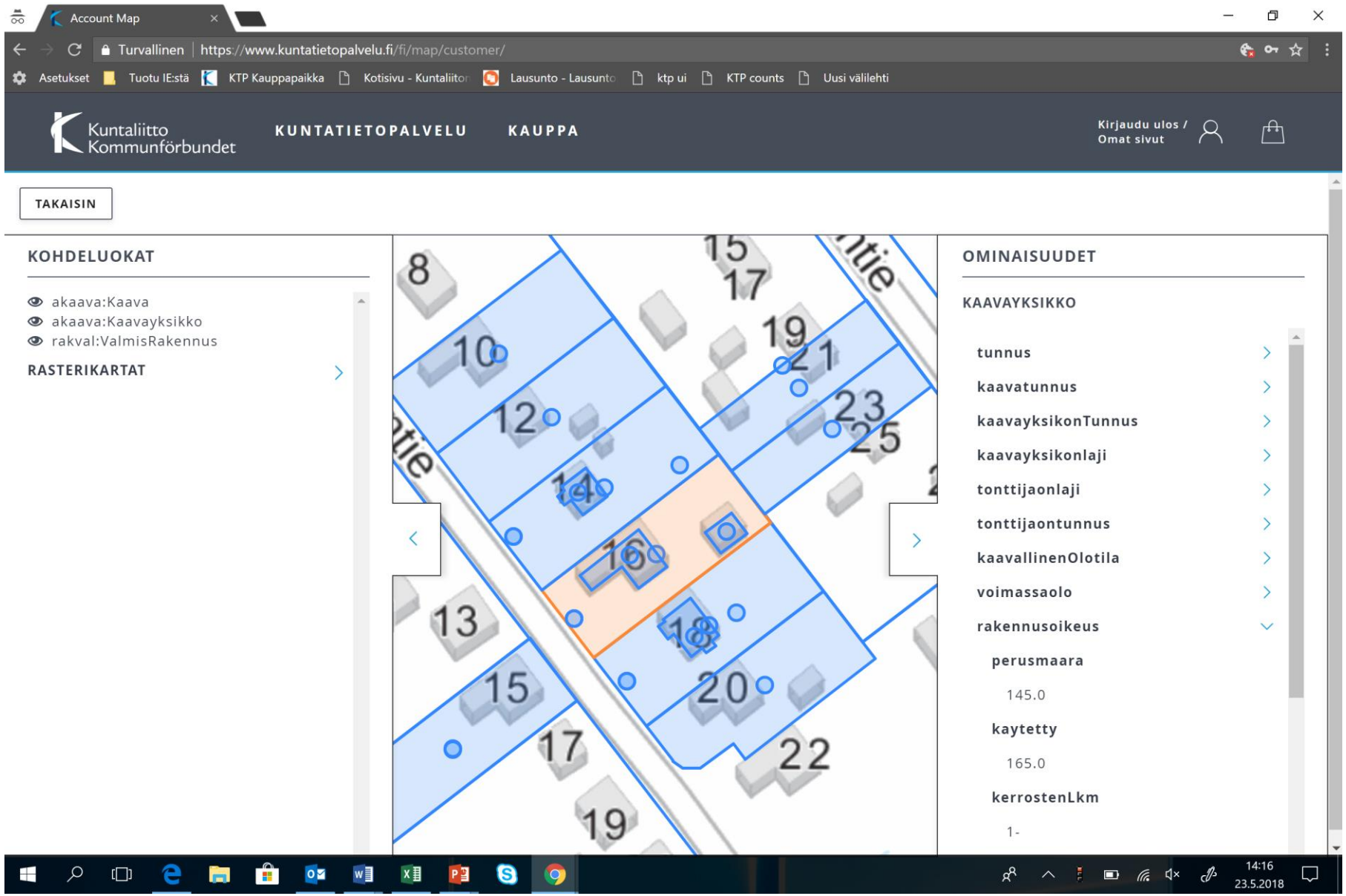
Voit valita käyttöösi tietyn kunnan julkaisemat aineistot

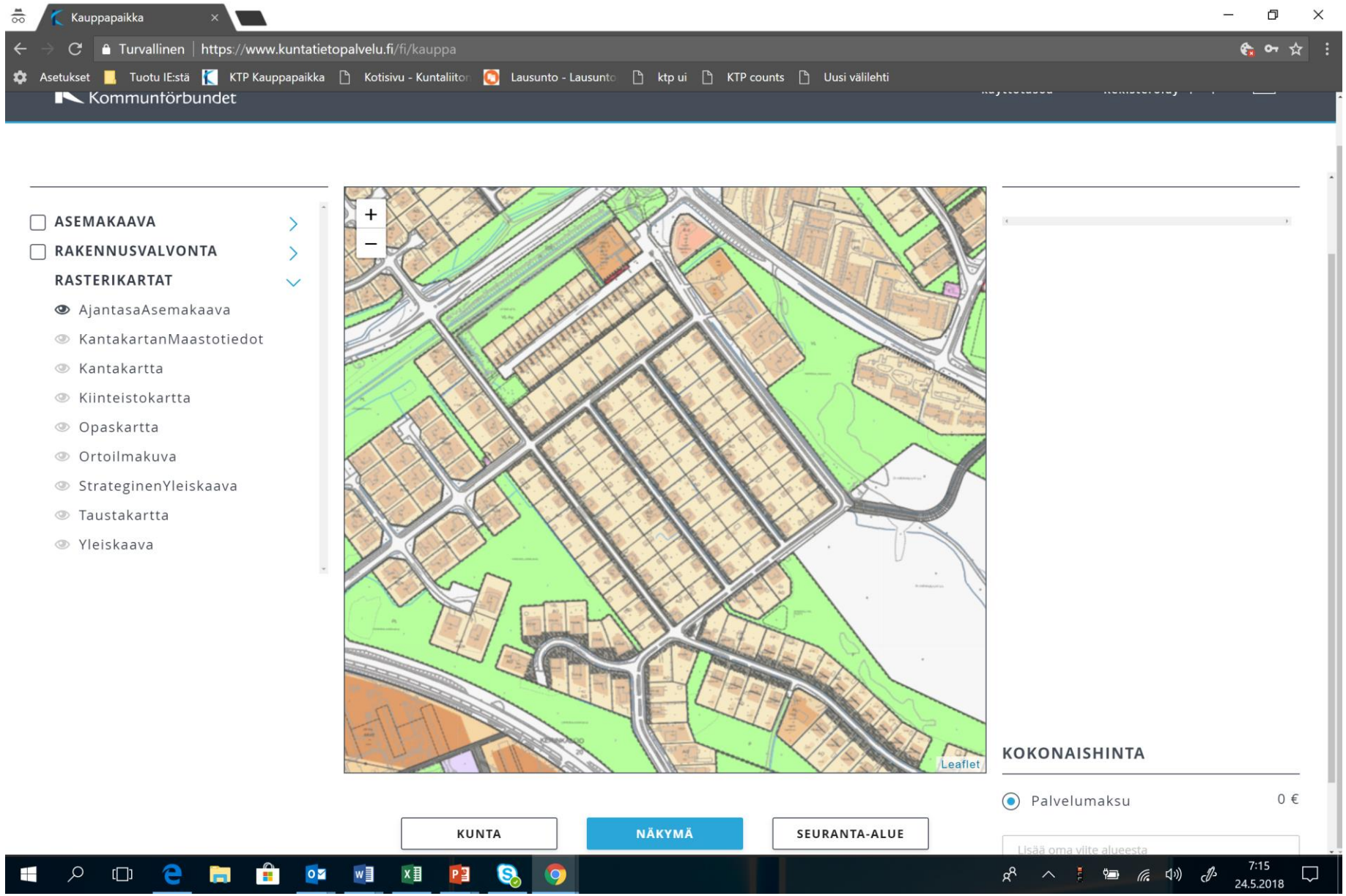
Voit valita alueen, jonka maankäytön tiedot otat käyttöön ja saat hälytyksen muutoksista

Voit katsella hankkimiasi tietoja KuntaTietoPalvelun rekisteröityneen asiakkaan käyttöliittymässä

Voit vapaasti käyttää kuntien julkaisemia rasterikarttoja

NOSTO Consulting

Kaavayksikkötietoa tarvitaan pikaisesti markkinoilla ja kiinteistöverotuksessa !

Asikkalan asemakaavat ja ranta-asemakaavat KuntaGML-muotoon

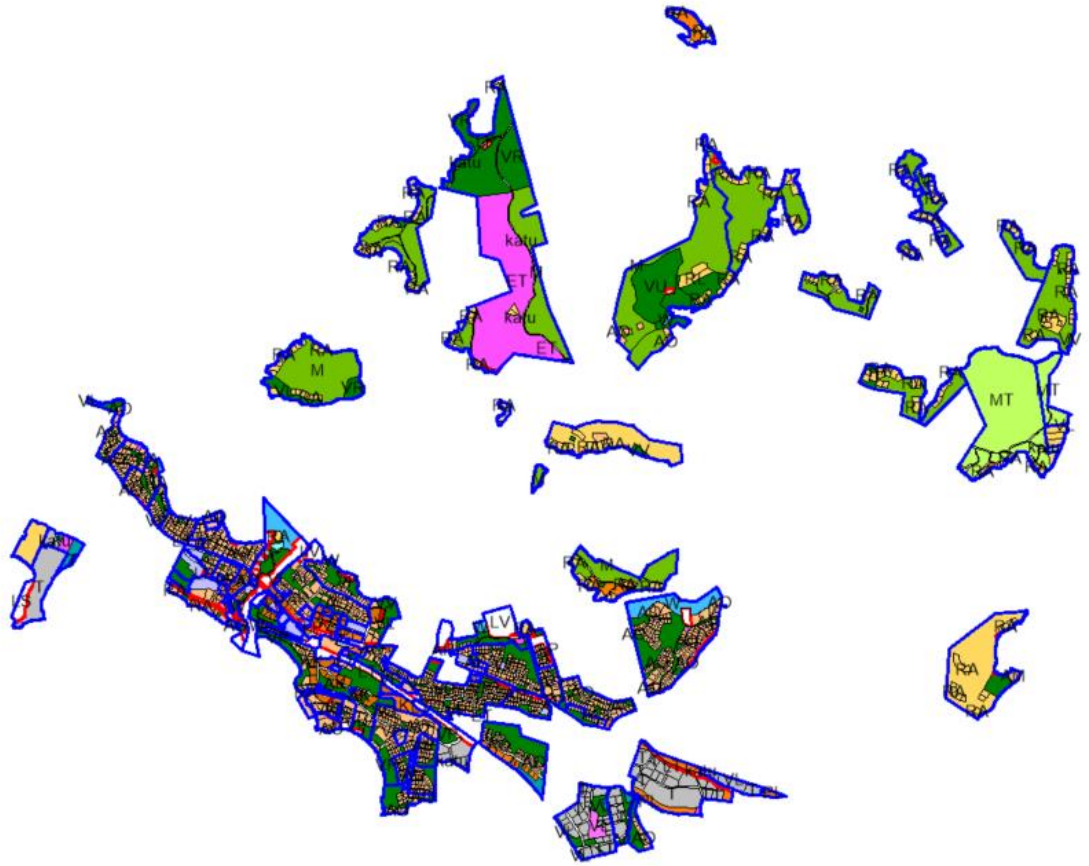
- Asemakaavoja 80 kpl ja ranta-asemakaavoja 63 kpl
- Lähtötiedot osittain vektoriaineistoa (dwg) ja rasteriaineistoa (pdf)
- Aineiston viety ETRS-GK26 –järjestelmään
- Kaava-alueiden ja kaavayksikkötietojen digitointi uusimmasta vanhimpaan
    - Kaavan tulkinnassa hyödynnetty ajantasaista kiinteistöraja-aineistoa
    - Ominaisuustietojen lisääminen
    - Maankäyttömuotojen harmonisointi

➔ Lopputuotteena KuntaGML-muotoinen xml/gml-tiedosto

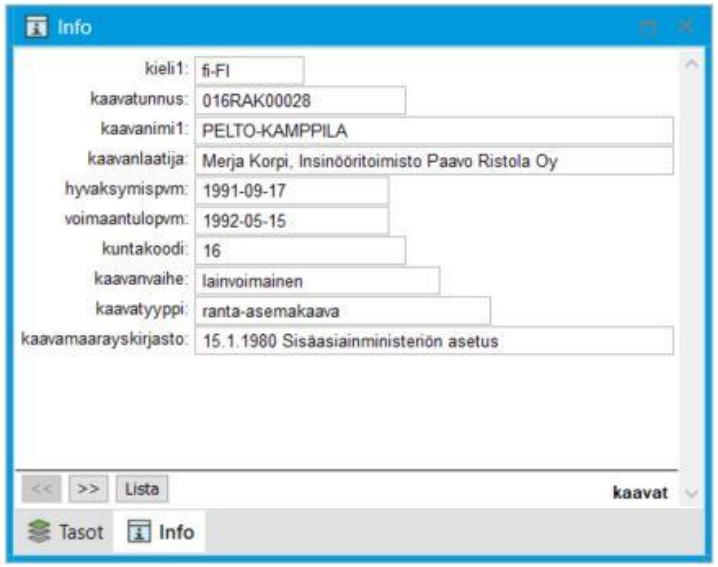
NOSTO Consulting

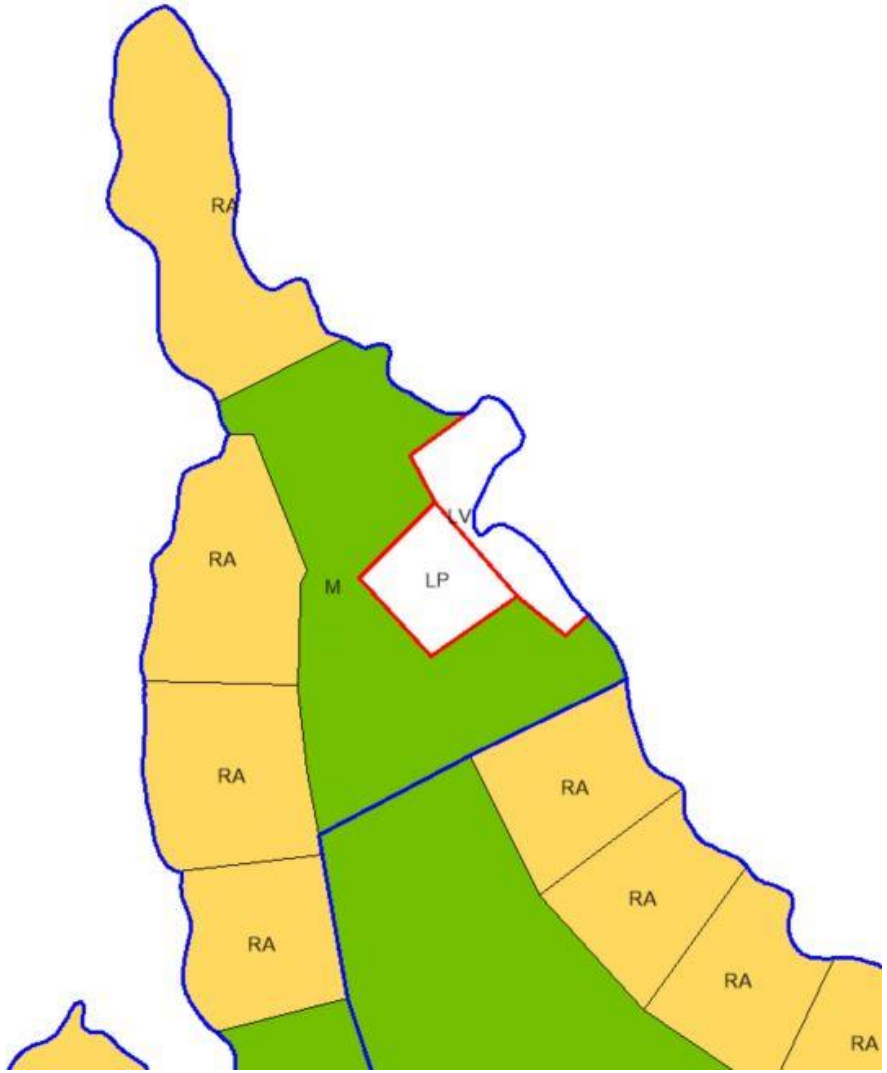
Asikkalan asemakaavat ja ranta-asemakaavat KuntaGML-muotoon

NOSTO Consulting

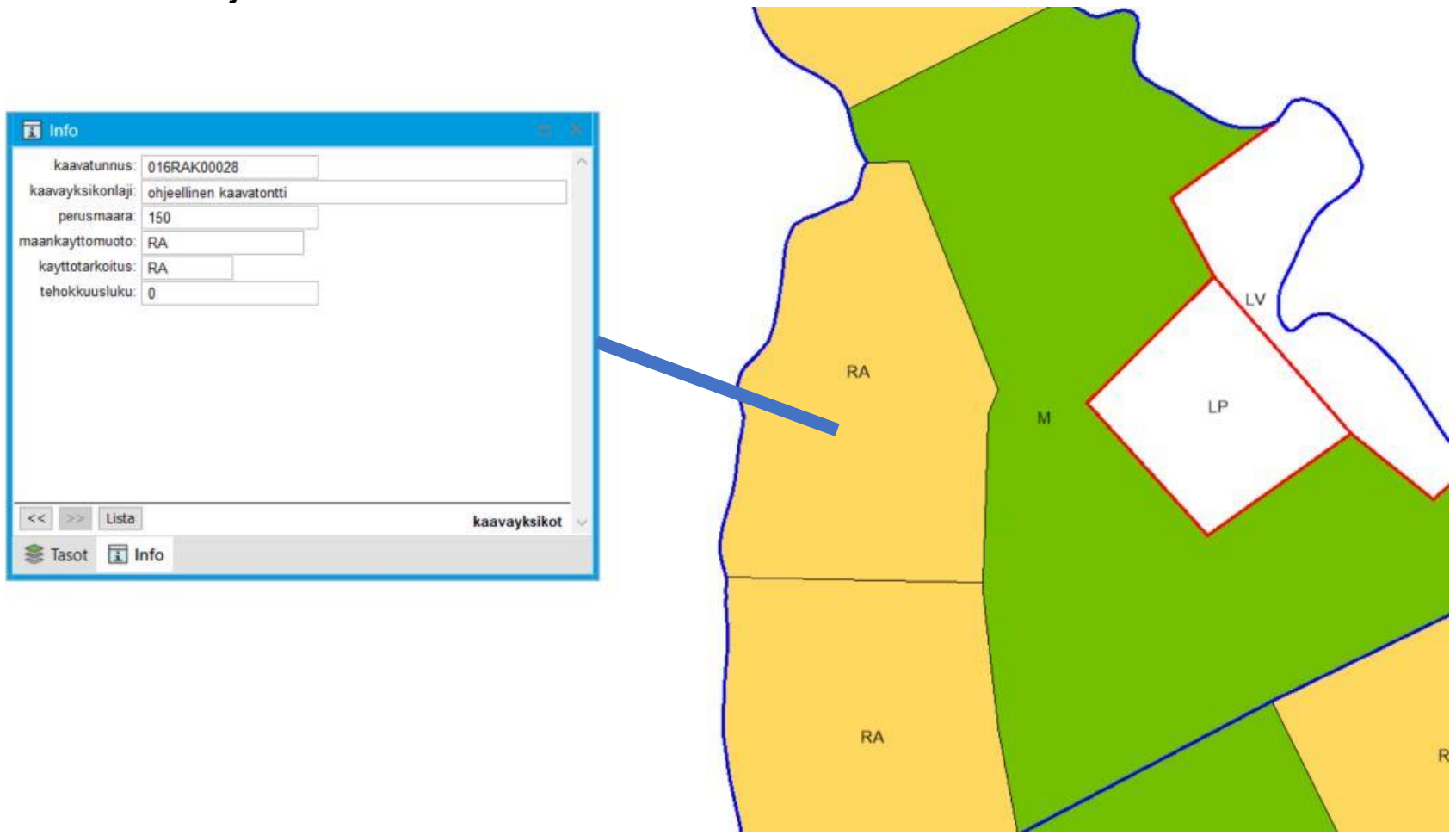
Kaavatietojen visualisointi paikkatieto-ohjelmassa

NOSTO Consulting

Kaavayksikkötietojen visualisointi paikkatieto-ohjelmassa

Yhteen toimivat tietopalvelut edellyttävät yhdessä sopimista tiedonsiirron pelisäännöistä

- OGC-Tiedonsiirtoformaatit kuntien hallinnoimien tietovarantojen julkaisussa:
  - KuntaGML (complex feature)
  - KuntaGML_S (simple feature)
  - Inspire
  - CityGML ? (3D kunta – hanke)
  - …
- OGC-Rajapintapalvelut:
  - WFS ?
  - WMS/WMTS
  - REST
  - …

Digitalisaatiolla elinvoimaa kuntatasolla: ”Yrityksille ja muille kuntalaisille lisää toimintamahdollisuuksia paikallisessa taloudessa - lisää elinvoimaa kuntaan pienin askelin”

Paikallisilla yritykset ovat voimavara täydentämässä kuntien oman henkilöstön resursseja tietovarantojen ylläpidossa.

Yritykset voivat ideoida ja tuottaa kuntien tarjoamaan tietovirtaan tukeutuen paikallisia lisäarvopalveluita.

Elinvoimaa ja paikallista työtä!

KuntaTietoPalvelu - ekosysteemi on keskeinen osa kuntien edunvalvontaa digitaalisessa yhteiskunnassa

” Digitaalinen koneluettava tieto on digitaalisen yhteiskunnan keskeinen omaisuuserä, jota hyödynnetään verkostoekosysteemeissä. Kenelle kuuluu tiedon taloudellinen lisäarvo?

Ekosysteemi voi syntyä, jos toiminnan kustannukset ja tuotot kohdistuvat verkostossa samalle toimijalle.

EU-direktiivit (GDPR ja PSI) sekä lausunnoilla oleva tiedonhallintalaki linjaavat eurooppalaista tietopolitiikkaa:

- **Viranomaista velvoitetaan luovuttamaan toiselle viranomaiselle sen lakisääteisissä tehtävissä tarvitsemat tiedot hallitusti EU:n tietosuoja-asetusta (GDPR)noudattaen.**
- **Jos luovutuksen saajaviranomainen haluaa käyttää luovutettuja tietoja muutoin, tulee sen suorittaa samat maksut kuin muut tietoja käyttävät tahot. Luovutuksen saaja ei voi luovuttaa saamiaan tietoja myöskään maksutta eteenpäin, mikäli tiedon luovuttaja perii maksuja.**

Yhteiskunnassa käydään ajankohtaista tietopolitiikan keskustelua, kun robotisaatio on jalkautumassa käytännön toimintaan. Julkishallinnon haltuun kerääntyvistä tiedoista peritään maksuja, joilla kompensoidaan robotisaation myötä väheneviä verotuloja.

Kuntien ja kuntapäättäjien tulisi aktiivisesti vaikuttaa myös valtakunnantason politiikanteossa ja puolustaa kuntien oikeutta tieto-omaisuuteensa digitaalisessa yhteiskunnassa.”